

Krásně je na světě, když na své muže ... si odpovím sám. (K.Plíhal)

my way

2008/leden

List českých liberálů

Církvím patří více

1.2.2008, Deník

Vláda nedávno schválila dohodu o narovnání státu a církví ve věcech majetkových. Téměř dvacet let od změny režimu tak může dojít k dořešení jedné z bolestivých oblastí.

První pokus o restituce církevního majetku neprošel přes slovenskou část Federálního shromáždění. Další pokusy zmařil za svých dvou vlád Václav Klaus, ale ani vlády s ČSSD neměly zájem problém uspokojivě dořešit. Obsahem dohody je změna současného stavu, kdy stát blokuje a zadržuje majetek církví, dominantně katolické, a zároveň přispívá církvím na provoz a platy duchovních. Církev mají dostat třetinu svého původního majetku a zbytek jim chce stát kompen-

zovat prostřednictvím finančních příspěvků vyplácených šedesát let.

Mediálně nešťastná prezentace návrhu postrašila veřejnost stovkami miliard, které mají církve v budoucích desetiletích dostat z veřejných zdrojů. Média si smlsna na dlouhodobě neoblíbených církvích, které zájmem o svůj původní majetek naplňují hluboce zažité obrozenecké předsudky o obtloustlých prelátech bažících po majetku.

Neudržitelný stav potřebuje změnu a je dobře, že ministr kultury Jehlička vyjednal širokou dohodu s církvemi a snaží se pro ni získat veřejnou podporu. Na své straně má vlivné spojence mezi zástupci obcí, měst a krajů, kteří mohou jasně doložit, jak je existence „blokačních

paragrafů“, bránících do konečného vyřešení dispozici s pozemky, omezuje v rozvoji.

Kritici z ODS mají pravdu, že koncept restitucí stál na navrácení majetku bez finančních kompenzací. Kritici z ČSSD mají pravdu, že navržené řešení je nákladné pro stát a neúměrně rozložené v čase.

Nikdo však zatím nenavrhl základně správné stanovisko. Církev nejsou nepřátelé, ale základní pilíř demokratické společnosti. Mají-li plnit významné role v oblasti sociální, vzdělání, kulturní i dalších, pak není žádný obhajitelný důvod panský rozhodovat, kolik ze svého původního majetku potřebují. Církvím je účelné vrátit maximum možného a za zbytek jednorázově zaplatit. Církev tradičně patří k nejlepším hospodářům, protože k majetku přistupují mnohem více jako správci, než jako vlastníci. Zvládnou to naši politici?

Milan J. Hamerský, předseda Liberální reformní strany

Vážený čtenáři,

před sebou máte první číslo měsíčníku českých LIBERÁLŮ prezentující názor tohoto základního politického proudu na aktuální politická témata, v ČR i v Evropě.

UVNITŘ VYDÁNÍ

ÚSTECKO má DOHO-	2
Procházka KOSOVOU a EU	2
Jiří Dienstbier o KOSOVU	3
Zlatuška o souboji ŠVEJNAR x KLAUS	4

China must accept freedom of speech on the internet

ALDE Group in the EP 17/01/2008

As the European Parliament prepares to vote on an urgency resolution into the arrest of Chinese cyber dissident Hu Jia, who was arrested in part for addressing the EP in December, Liberals and Democrats have given their unequivocal backing to the resolution

and condemned the Chinese authorities whilst urging the EP to do more in the area of internet freedom.

Graham Watson MEP (UK, Lib Dem), Leader of the Liberal and Democrat Group, :

"What greater proof does the international community need that China is flouting its Olympic obligations than the fact that Hu Jia was imprisoned directly after giving evidence of a

repressive Chinese crackdown on cyber dissidents. When China agreed to host the games it agreed to uphold fundamental values like Human Rights and Freedom of Speech which are laid down in the Olympic Charter. Hu Jia's arrest shows that the Beijing authorities respect neither the Olympic Spirit nor international norms." www.alde.eu

Srbská trhlina v evropském snu

28.1. 2008 - právo

Prezidentské volby, jejichž první kolo proběhlo poslední víkend v Srbsku, mají svého průběžného poražence.

Kdo by zmínil Borise Tadiče, dotkl by se celkové pravdy jen zčásti. Spolu s ním postupují s nálepkou outsidersa do druhého kola voleb Evropská unie a Spojené státy. Důvodem takového výsledku je Kosovo, jihosrbská provincie, která hrozí jednostranným vyhlášením nezávislosti. Podporu tohoto aktu završujícího emancipační proces zde žijícího albánského obyvatelstva zanášá na Balkán

vítř přivolaný elitami Bruselu a Washingtonu doufajícími v brzké vyřešení zapeklité

kosovské otázky. Výměnou za to se euroamerický blok může těšit přízni albánské menšiny. Nutno dodat, na úkor většinových Srbů, kteří dělení své země považují za křivdu.

Vít Procházka, student

Právě vážný zásah do napříč společností sdílených nálad přináší nezdárka převahu aktuálního emocionálního zápalu nad dlouhodobou racionálně poskládanou strategií. Strategií Srbska až dosud byl vstup do Evropské unie. Brusel srbské směřování do sjednocené Evropy uvítal už jen v rámci svého cíle začlenit do evropských struktur západní Balkán, a tak konečně potvrdit rozhodující postavení Unie na starém kontinentu. Spolu s příje-

tím pohrobků bývalé Jugoslávie by unijní politici mohli doširoka otevřít brány Turecku a přivítat jej v ráji netušené hojnosti. Potom by evropským lídrům jen zbývalo za poslechu Beethovenovy „Deváté“ a popíjení nejlepšího bordeauxského vína vychutnat slastný geopolitický triumf.

Krásný sen. Předtím než si odvážní vizionáři o Evropě od Dublinu po Ankaru nechají zdát, nechtě se zastaví v Bělehradu, neboť tam se hraje o evropskou prestiž v těchto dnech více než kde jinde. Zvítězí-li v druhém kole srbských prezidentských voleb Tadič, alespoň si oddechnou. Pokud jeho hlavní sok, Tomislav Nikolič, jejich sen získá první vadu na kráse. Vadu o to zásadnější, že jádro někdejší Titovo jihoslovanské říše spadne do klína Rusku, které si v souboji se západními rivaly připočte další bod.

Prohlášení

DOHODY pro ÚSTECKÝ KRAJ

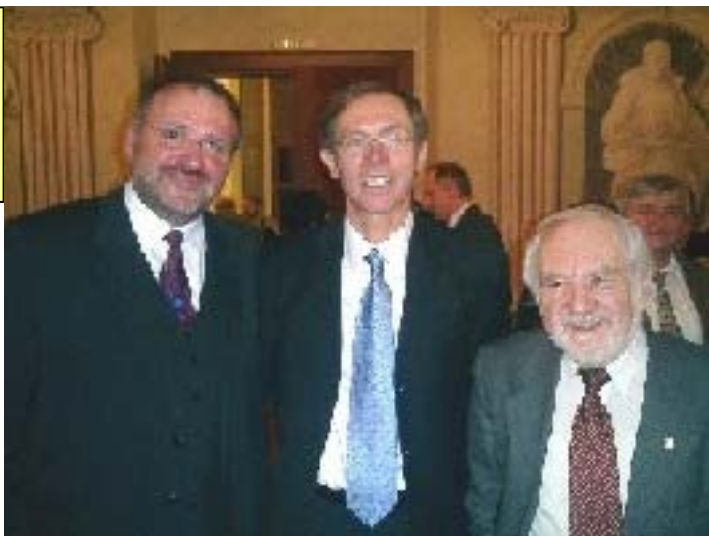
1. Tisková zpráva, 27.1.2008

Zhruba od listopadu loňského roku se postupně formuluje nové politické uskupení v Ústeckém kraji s pracovním názvem Dohoda pro Ústecký kraj. Prioritou tohoto uskupení je sestavení kvalitní kandidátky pro nadcházející volby do Zastupitelstva Ústeckého kraje.

Do projektu se zapojila ústecká krajská organizace Unie Svobody (US-DEU), nestraníci zastoupení Liberální reformní stranou (LiRA) a bývalí členové Občanské demokratické aliance (ODA).

Dohoda doplňuje politické spektrum Ústeckého kraje, kde chybí podobně zaměřené liberální uskupení. Hlavním cílem Dohody je nabídnout občanům v regionu nový vzhled a nová řešení současné i dlouhodobé problematiky kraje. Podepsání koaliční smlouvy mezi spolupracujícími subjekty se uskuteční nejpozději do konce února.

Vůdčími osobnostmi jsou Mgr. **Lenka Černá**, místopředsdkyně US-DEU a nestraníci za LiRA a radní města Bíliny, **Michal Mlej**. O lídrovi kandidátky se zatím vede diskuse, avšak nejpravděpodobněji se jím stane imunoložka MUDr. Karola Haasová, která svou práci dlouhodobě zastává pozitivní roli nejen ve zdravotnictví, ale také na poli komunální

Autogramiáda knížky J.Švejnara, Kam kračíš

politiky v Ústí nad Labem. Na základě sobotní krajské konference KDU-ČSL v Ústeckém kraji, kdy sněm rozhodl o možnosti koaliční spolupráce s malými stranami, se uskuteční jednání zástupců Dohody s krajskou předsdkyní KDU-ČSL Alenkou Antošovou a KDU-ČSL bude vyzvána k zapojení se do tohoto volebního projektu.

Mgr. Lenka Černá, lenka@dcul.cz

Michal Mlej, mlej@email.cz

Rukojmím Kosova je nejen léta vydírané Srbsko

8. 1. 2008 - *práva*

Bělehradský parlament téměř jednomyslně zakázal srbským politikům přijmout nezávislost Kosova a nařídil jim odmítnout jednání o přistoupení k Unii, pokud Brusel nezávislost uzná, případně přerušit styky se státy, které by to učinily. Sotva to někdo ocení jako moudré. Jenže co Srbsku, které je léta rukojmím nezodpovědného přístupu amerických a mnoha evropských politiků, po letech vydírání zbývá?

Trojka USA, EU a Rusko ukončila poslední jednání se Srby a s kosovskými Albánci závěrem, že možnost dohody zřejmě definitivně padla. To je však jasné už nejméně deset let. Albánská reprezentace trvá na nezávislosti, srbská vláda nabízí širokou autonomii.

Mezinárodní vyjednačníci však nikdy vážně nehledali kompromis, ale chtěli přesvědčit, případně vydíráním donutit Srby, aby přijali kosovskou nezávislost. Z vyjednačů pouze Rusové, ať už jsou jejich motivy jakékoli, setrvali v názoru, že je to nejhorší varianta pokusů o stabilizaci Balkánu.

Rukojmím jsou i kosovští Albánci, kterým někteří, zejména Američané, nezávislost slibovali. Léta váhání potvrzují, že tuší možná nebezpečí. Argument A jaká je alternativa? stejný jako při bombardování Jugoslávie, je trpkým svědectvím bezvýhodnosti americké a evropské politiky, která se chce zbavit odpovědnosti.

Skanderbergova vlajka

Kosovo bylo vždy součástí Srbska. Snaha zdůvodnit uznání nezávislosti vede proto k bizarním nápadům. Pojem „Kosovar“ má naznačovat multietnicitu. Jenže v Kosovu se nikdo nepovažuje za Kosovara, ale za Albánce, Srba, Turka, Roma atd. „Kosovská identita neexistuje,“ říká Hashim Thaci, a podle Migjena Kelmendiho Albánci odmítají náhražky jejich národní identity jako zradu. Tendencím o sjednocení Albánců, které zatím uskutečnili jen Mussolini a Hitler, má čelit zákaz používat v Kosovu Skanderbergovu vlajku, státní

symbol Albánie. Je ovšem vlajkou všech Albánců, a kosovských především, protože centrem albánské národní ideologie je odjakživa Kosovo.

Neustálé opakování samozřejmostí je jako házení hrachu na stěny neporozumění, falše, dvojích standardů v hodnocení nedávné historie a snah zbavit se problému. Výsledkem může být jen rozfoukávání doutnajících ohňů. Už to znovu cítíme v Makedonii, jejíž západní část a jižní Srbsko albánští nacionalisté označují za „východní Kosovo“. Za dvanáct let mezinárodní správa Bosny a Hercegoviny po Daytonu zajistila jakžtakž normální život, ale rozdělení zůstalo.

Jak vytvořit stát rovnoprávných občanů, když například bosenský Chorvaté volí v chorvatských volbách a s chorvatskými pasy nepotřebují na rozdíl od ostatních obyvatel Bosny víza do mnoha evropských zemí. Srbové i Chorvaté respektují realitu, ale stejně si většinou myslí, že připojení ke státům mateřského národa by nebylo špatné řešení.

Změna hranic jako časovaná bomba

Změna hranic podle etnického principu je časovaná bomba. Srbští demokraté předsvědčovali, že podle něho nelze měnit hranice s Chorvatskem a Bosnou. Jak mají vysvětlit, že teď by Srbové měli etnický princip přijmout. Putinův poradce Sergej Jastržemskij připomněl, že totéž platí pro Abchazii.

Chápu to mimo jiné na Slovensku, v Rumunsku, ve Španělsku nebo na Kypru. Turecko, Írán a Sýrie cítí nebezpečí v kurdské autonomii v Iráku, která by mohla nabídnout čtyřicetimiliónovému kurdskému národu, rozdělenému do pěti států, základnu pro jeho případné úsilí o sjednocení.

Tvrzení, že uznání Kosova bude výjimečný případ, je další pokryteckou výmluvou, které se menšinové nacionalisté mohou jen vysmát.

Uznání Kosova by znamenalo další úder mezinárodnímu právu. Rada bezpečnosti potvrdila Kosovo jakou součást Jugoslávie. Podle helsinských dohod lze hranice měnit jen se souhlasem všech, kterých se to týká. A žádný stát nepřijme bez odporu odtržení části svého území proto, že tam většina mluví jiným jazykem. Má se na počátku jednadvacátého století opakovat Mnichov? Důsledky známe.

Balkán a bezpečnost naše

Rukojmím jsme proto my všichni. Také naše bezpečnost závisí na stabilizaci Balkánu. Bez Srbů není možná. Srbsko je centrální, největší a nejvyspělejší zemí jihovýchodní Evropy. Je jedinou mnohonárodní společností v oblasti. Srbové nezapomněli na spojenectví s Dohodou v první a s protihitlerovskou koalicí ve druhé světové válce. Nechtějí válku, ale mohou být do ní zataženi, pokud albánští nacionalisté začnou znovu útočit v jižním Srbsku nebo se pokusí vyhnat Srby z poslední části Kosova, kde ještě mohou volněji žít.

Mezinárodní organizace a jejich vojenské síly v provincii plánují zabránit násilnostem. Po selhání desetiletého úsilí ochránit životy a kulturní památky a vytvářet základy demokratické mnohonárodní společnosti lze odhadnout, jak to dopadne. Zejména když kosovsko-albánští extremisté, získají jakkoli omezenou nezávislostí ještě větší prostor pro její upevnění.

Má někdo reálnou sílu tomu zabránit? Možná ne. Ale mnozí, kteří vědí o hrozcích nebezpečích, se stávají rukojmími obav o nejednotnost Evropské unie. Společnou zahraniční a bezpečnostní politiku však lze stavět jen na pravdivém poznání a odvaze za ním stát.

A. Vondra říká: „Chceme Balkán na palubě – pouze tak hranice na Balkáně ztratí svůj význam stejně, jako zmizely v Evropě.“ Je proto třeba přesvědčovat partnery, že místo dalšího rozvracení Balkánu pochybnou nezávislostí Kosova je nutné balkánským národům systematicky nabízet podporu a reálnou perspektivu evropské integrace.

Jiří Dienstbier, novinář

Je opravdu lepší "náš" Klaus než "cizák" Švejnar?

21. 1. 2008 - In ÚHEL POHLEDU

Jana Švejnara řada čtenářských reakcí či příspěvků v internetových diskusích napadá jako cizáka, který "nás" svým odchodem zradil, dostalo se mu lepších možností profesního uplatnění, kvůli kterým by do "našich" zdejších věcí neměl co mluvit.

Opustil nás ostatní, kteří tu přežívali i během sovětské okupace či domácí normalizace. Jeho manželka ani pořádně nemluví česky.

Odpor proti cizákům se neomezuje jen na nepoučené laiky: Václav Klaus dělá s diplomatickým despektem narážky, když mluví o tom, co že pro něj bylo vždy jasné: "být tady s jasným vědomím, že ten život nebude růžový". Od senátora Špačka (KDU-ČSL) můžeme o relevantních hodnotách našinců slyšet příměji: "Toho cizince neznám. Pan Klaus není bezchybný, ale je lepší než ten cizinec." Exulantů nebo lidí s dlouhodobým pobytem v zahraničí nebo vazbami na cizojazyčné prostředí si přitom pravověrní "našinci" v jiných souvislostech cení jako učebnicových příkladů elit.

Karel IV. byl na vychování do Francie poslán ve svých osmi letech, poté působil v Itálii jako místodržící. Všechny jeho manželky byly cizinky. Přesto si data, kdy založil první univerzitu na východ od Rýna a na sever od Alp, považujeme natolik, že jsme si jeho výročí stanovili jako Den vzdělanosti. Jan Ámos Komenský se z exilu po roce 1628 nikdy nevrátil. Netajil se svou podporou Švédům v třicetileté válce, a domyslíme-li vše do důsledků, schvaloval vlastně i rabování Prahy, po kterém spousta pražských uměleckých děl zůstala navždy v majetku Švédů. Jen práce na reformě švédských škol zřejmě způsobila, že neskončil jako první prezident Harvardovy univerzity a posléze i jako Američan.

Tomáš Garrigue Masaryk měl za manželku Američanku. V roce 1914 odešel do exilu jako český poslanec ve Vídni, kam

byl zvolen ve volbách roku 1911 za stranu, která tehdy klesla na pouhé jedno procento. Jako editor připojil ke Gebauerově práci vyvracející pravost Rukopisů kritiku vlastenecké opozdilosti a omezenosti, v následných debatách pak obhajoval i tezi, že by bylo pro nás výhodnější uvolnit síly mařené zápasem o zachování národnosti tím, že bychom se připojili k nějakému velkému kulturnímu národu a získali jak zdroj kulturního života, tak větší horizonty. Za hilsneriády mu v oknech končily kameny vrhané nesouhlasícím davem. Z exilu se vracel jako budoucí prezident mimo jiné proto, že se mu pro myšlenku zřízení Československa podařilo získat Američany. Byla po něm pojmenována druhá česká univerzita, k potřebě jejíhož založení promluvil hned ve své třetí řeči v rakouském říšském sněmu roku 1891, tři měsíce po svém prvním zvolení.

Obstály by tyto osobnosti dnes před viditelnou xenofobií části naší veřejnosti i politiků? Jejich příklad přitom přináší při porovnávání obou prezidentských kandidátů další zajímavou analogii. Václav Klaus opakovaně kritizuje vysoké školy za to, že poskytují šanci více studentům, a při jmenování profesorů hořekuje nad tím, jak jich přibývá.

Jiří Zlatuška, senátor

Jan Švejnar hned na začátku 90. let založil s využitím svých amerických kontaktů vysokoskolský institut CERGE, který dodnes svou kvalitou a mezinárodním renomé zřetelně vyčnívá z obecně nepříliš dobrého (pod průměru našich vysokých škol ve srovnání se světem. V přednáškách svého předvolebního turné zdůrazňuje důležitost rozvoje lidských zdrojů, úlohy vyššího vzdělání a prohlubování kvalifikace v moderním světě.

Nejsou snad právě toto výzvy, které jsou pro naši společnost mnohem důležitější než ochrana české "suverenity", kritika prohlubování evropské integrace nebo kontroverzní přístup k otázkám globálních důsledků člověkem vyvolávaných klimatických změn?

A není zde u Švejnara viditelná kontinuita s osobnostmi, které v dobách minulých spojily významnou část svého veřejného působení s rozvíjením možností růstu vzdělanosti jako spolehlivého nástroje zajišťujícího nám jak respekt v zahraničí, tak sebevědomý rozvoj, který domácí politika potřebuje pro to, aby správa věcí veřejných zůstala v rukou lidu této země?

Velikánům našich dějin sloužily jejich zahraniční vazby i rozhled jako jedna z podmínek skutečné velikosti. Nemá smysl upadat do malosti a strachu z okolí, pro který by měl být "náš" Klaus lepší než "cizák" Švejnar. Nepotřebujeme Klause, aby nás ochránil před nástrahami všeho cizího, co na naši malou zemi v Evropské unii číhá, ale Švejnara, který se na naši společnost dívá s potřebnou otevřeností a vyslovuje se pro aktivní přijetí výzev, před kterými ve vztahu ke světu stojíme, bez ochrannářského stažení se dovnitř zdi suverenity národního státu a národní komunity. Jako prezidenta nepotřebujeme někoho "kdo nás nedá", ale naopak státníka, jehož vize "nás trochu postrčí kupředu". ANKETY

Je dvojí občanství kandidáta na prezidenta Jana Švejnara vážným problémem?

POZVÁNKA Praha, 6.2.

v 12:30 na Andělu (u metra)

happening

k volbě prezidenta

Liberální reformní strana, zve na

odhalení

jezdecké sochy prezidenta

my way měsíčník českých liberálů

vydávají: Liberální reformní strana
Institut K. H. Borovského

www.liberalove.cz ; info@liberalove.cz
www.ikhb.cz ; ikhb@volny.cz

1 / 2008